

Vejledning og råd til tovholdere for naturvejledernetværk

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Hvorfor netværk?	3
Hvad er naturvejledernetværk?	4
Regionale netværk.....	4
Tematiske netværk.....	4
Netværksmodeller.....	4
Netværksprincipper.....	5
Hvordan drives naturvejledernetværk?	6
Tovholderrollen	6
Værtsrollen.....	7
Mobilisering af medlemmerne i netværket	7
Nye netværksmedlemmer.....	8
Tid og ressourcer	9
Hvilke netværksaktiviteter og hvordan?	10
Planlægning af netværksaktiviteter	10
Forskellige metoder og typer af netværksaktiviteter.....	11
Hvordan kommunikeres i naturvejledernetværk?	11
Kommunikation internt i og mellem netværkene.....	11
Kommunikation eksternt.....	12
Links til nyttige dokumenter.....	13

Forord

”Vejledning og råd til tovholdere for naturvejledernetværk” henvender sig særligt til tovholderne, men andre deltagere i netværket vil også kunne finde brugbare oplysninger i vejledningen.

Vejledningen er udarbejdet af naturvejlederteamet i Friluftsrådet på baggrund af interviews samt en workshop for tovholdere, afholdt i oktober 2016.

De gode råd, tips og tricks i vejledningen er altså gennemprøvede, konkrete erfaringer, som én eller flere tovholdere har gjort sig.

Det er værd at notere sig, at naturvejledernetværk er ganske forskelligartede. Vejledningen rummer input fra mange typer af netværk, og du bør derfor screene og udvælge de elementer, som du mener, du kan bruge i dit eget netværk.

F.eks. er det flere steder fremhævet, at erfaringerne specifikt gælder f.eks. regionale netværk – hvor andre erfaringer vil gøre sig gældende for de tematiske netværk.

Hvorfor netværk?

Naturvejledere er et mangfoldigt folkefærd. Fælles for naturvejlederne er glæden ved naturen, og evnen til at formidle levende og nærværende. Men den faglige og personlige baggrund for naturvejlederens virke er meget forskellig.

Ofte er naturvejlederen en "ensom ulv", som er ansat som den eneste med en formidlingsmæssig, evt. eneste med en naturfaglig baggrund.

Der er derfor god grund til, at netop naturvejledernes netværk ses som en grundsten i den samlede naturvejlederordning: Det er i netværkene, at hovedparten af den faglige sparring og den fag-sociale sammenkomst blandt naturvejlederne finder sted, når først de to år på naturvejlederuddannelsen er forbi. Her finder naturvejlederen faglig og tværfaglig inspiration, og her er den personlige opbakning og forståelse for de vilkår, som naturvejlederen må agere under.

Netværkene bør også ses som en udadrettet komponent i naturvejlederordningen. De mangfoldige og stærke formidlerkompetencer, og den brede viden om naturen, er et stærkt aktiv for udviklingen af naturformidlingen i Danmark. Netværkene kan således både indgå som vidensbank, og være selvstændigt projektudførende i forskellige sammenhænge.

Den årlige naturvejlederkonference er ét konkret udkomme, som går på skift blandt de regionale netværk, og som bidrager væsentligt til sammenhængskraften for naturvejlederordningen. De tematiske netværk har bl.a. medvirket til at sætte naturvejledningen i relation til den samfundsmæssige udvikling, f.eks. sundhed/forebyggelse, og genereret stærke efteruddannelses tilbud, f.eks. inden for kulturmiljøformidling.

En kort opsummering af de væsentligste svar på spørgsmålet "Hvorfor netværk?":

- Netværkene giver relevant faglig opkvalificering / efteruddannelse.
- Netværkene giver værdifulde arbejdsrelevante kontakter.
- Netværkene giver mulighed for kollegial sparring og inspiration.
- Netværkene giver mulighed for sammen at udvikle på konkrete formidlingsforløb, materialer mv.
- Netværkene giver mulighed for at løfte i folk som faggruppe og arbejde med større strategiske indsatser, synlighed, større events mv. i forbindelse med naturvejlederordningen.

Hvad er naturvejledernetværk?

Naturvejledernes netværk er en række faglige netværk under Naturvejlederordningen. Netværkene er opdelt i to hovedgrupper: Regionale netværk og tematiske netværk.

Netværkene er først og fremmest brugerstyrede. Det vil sige, at medlemmernes engagement er afgørende for netværkets trivsel og fremdrift.

Regionale netværk

Der findes 7 regionale netværk i landet. De regionale netværk er forankret i Naturvejlederforeningen, således at man skal være medlem af Naturvejlederforeningen for at være medlem af et regionalt naturvejledernetværk. For mange naturvejledere har de regionale netværk - udover faglig opkvalificering - en særlig vigtig rolle i forhold til at opbygge og vedligeholde relationer og mulighed for sparring med andre kolleger i sit eget område.

Du kan finde de regionale netværk og kontaktoplysninger på netværkets tovholder på Naturvejlederforeningens hjemmeside, når du er logget ind med dit medlemslogin.

Tematiske netværk

De tematiske netværk er en mere dynamisk størrelse, hvor netværkene kan oprettes og nedlægges efter behov og aktualitet. Nogle netværk er igangsat af Friluftsrådet og Naturvejlederforeningen, andre er opstået på initiativ fra naturvejlederildsjæle, der brænder for et specifikt emne. Fordelen ved de tematiske netværk er særligt, at man her kan mødes med naturvejledere og andre fra hele landet, som interesserer sig for og arbejder med det samme tematiske fagområde som én selv.

Du kan finde de tematiske netværk og kontaktoplysninger på netværkenes tovholdere på Naturvejlederforeningens hjemmeside.

Netværksmodeller

Naturvejledernetværk optræder i mange forskellige modeller. Eftersom netværkene er bruger- og behovsdrivet, er det op til netværksmedlemmerne at konstruere netværket efter den model, der passer bedst til dem.

Den mest gængse model, som praktiseres af de fleste regionale netværk og også en stor del af de tematiske netværk, er en model, hvor årsmødet fungerer som basis for planlægningen af det kommende års én- eller halvdagsarrangementer med udvalgte emner for arrangementerne. Arrangementerne planlægges og gennemføres typisk af medlemmerne i netværket.

Men der er også netværk, der har bygget deres netværk op om en lidt anderledes model.

Et eksempel er Sundhedsnetværket, der dels er et åbent netværk, som også rummer andre faggrupper end naturvejledere og således rummer langt flere medlemmer end de fleste naturvejledernetværk. Dels prioriteres det i netværket, at der skrives faglige artikler, som sendes ud til netværksmedlemmerne, foruden nyhedsbreve og faglige arrangementer.

Et andet eksempel er Kulturhistorisk netværk, der har bygget deres netværk op omkring en efteruddannelsesmodel, hvor der udbydes et kursusforløb á 6 kursusdage hen over 3 år. Kurset inddrager eksterne oplægsholdere og har en brugerbetaling med en samlet pris for hele kursusforløbet.

Et tredje eksempel er Skolenetværket, der er konstrueret som det strukturelt hidtil mest omfattende netværk. I dette netværk sidder en styregruppe, der koordinerer et antal aktuelle arbejdsgrupper, som inden for en tidsramme udfører forskellige opgaver i netværket på et strategisk plan. Ud over det rummer netværket også de mere traditionelle sparringgrupper samt en tænketank.

Tovholdere anbefaler følgende

- For et større netværk er en styregruppe / junta / tovholdergruppe en god idé. Det kan være en fordel at tænke diversiteten i gruppens samlede kompetencer med i overvejelserne om, hvem der skal sidde i gruppen. Forskellige baggrunde, forankringer, erfaringer og kompetencer kan være en force. Husk at den gode kommunikation er altafgørende i sådan en gruppe. Gruppen kan for eksempel vælges forskudt hvert andet år.
- Professionalisere netværkene. Gøre fagligheden så høj som muligt.
- I et tematisk netværk kan et planlagt uddannelsesforløb virke ekskluderende for naturvejledere, der kun ser sig selv deltage i en mindre del af kursuspakken.
- En for ambitiøs forventning til medlemmernes faglige niveau eller tidsforbrug kan være en barriere for deltagelse i efteruddannelse i de tematiske netværk.
- Tematiske netværksaktiviteter kan tænkes ind i de regionale netværk således, at de regionale netværk holder åbne temadage om et givent emne.
- Overvej, hvilke typer opgaver netværket kan rumme, fx:
 - Planlægning og gennemførelse af større strategiske projekter (fx bidrag til Naturmødet, food-Festival o-lign.), med inddragelse af flere eksterne aktører.
 - Indsatser / projekter på tværs af arbejdspladser (fx job-swap ordning, hvor en medarbejder fra X arbejdsplads hjælper med projekt 3 gange på Y arbejdsplads og tilsvarende omvendt).
 - Rejsehold, hvor et bredt fagligt udpluk af naturvejledere tager ud til formidlingslokaliteter og bidrager med nye idéer til formidling.
 - Længerevarende og sammenhængende kursusforløb.
 - Mentorordninger.
- Pas på, at netværket ikke bliver for lukket og kun appellerer til en lille sluttet kreds.

Netværksprincipper

Det kan være en god idé at lave nogle grundlæggende aftaler i de enkelte netværk, og få skrevet dem ned i et aftaledokument eller kodeks for netværket, som alle - nye som gamle - medlemmer tilslutter sig. Dokumentet kan revideres løbende på fx årsmødet eller efter behov. Her nedenfor er en række punkter til inspiration, som kan være gode at overveje, når netværket skal defineres.

- Definér netværkets formål og skriv det ned i et fælles aftaledokument.
- Definér netværkets målgruppe. Dette er især relevant for tematiske netværk, der inkluderer andre faggrupper end naturvejledere.
- Definér hvilket udbytte medlemmerne skal have fra netværket, fx
 - Konkrete undervisningsforløb /-materialer udviklet i fællesskab i netværket.
 - Sparring i forhold til udvikling af emner.

- Sparring i forhold til udvikling af lokaliteter.
- Definér hvordan samspillet og kommunikationen med relevante aktører i Naturvejlederordningen indtænkes, f.eks. med Naturvejlederforeningen og Friluftsrådet. Kan netværket bidrage med konkrete leverancer, som har interesse også for andre end netværksmedlemmerne?
- Definér formen og strukturen på netværket. Punkter herunder kan være:
 - Hvordan drives netværket?
 - Hvordan vælges tovholder, og for hvor lang tid af gangen?
 - Hvad er tovholders opgaver, og hvad skal uddelegeres?
 - Hvad er mødefrekvensen i netværket?
 - Skal der være et årsmøde?

Tovholdere anbefaler følgende

- At forholde sig til hvilken størrelse netværket er, og hvad det omfatter. Måske er det mere en studiegruppe, et enkeltstående kursus, et struktureret uddannelsesforløb, en enkelt temadag? Hvad skal netværket rumme, og er det i den forbindelse meningsgivende at have et netværk?
- For flere tematiske netværk har det virket godt at åbne netværket op for andre end naturvejledere.
- Luk ned for tematiske netværk, der har haft sin tid. Naturvejlederne har ikke mulighed for at deltage i et uendeligt antal netværksarrangementer, og ønsker derfor hellere færre og stærke netværk, end flere og halvsvage netværk.

Se eksempel på formulering af principper for et naturvejledernetværk [HER](#)

Hvordan drives naturvejledernetværk?

Tovholderrollen

Tovholder(ne) i et netværk er det samlende og koordinerende element i netværket. Tovholder(nes) evner for netop at samle og koordinere er - sammen med tovholders engagement for netværket - af ganske stor betydning for netværkets aktivitetsniveau og fremdrift. Det er en funktion, som mange naturvejledere er yderst kompetente til at varetage, og det er givetvis medvirkende til, at konceptet med brugerdrivne netværk i naturvejlederregi har bestået en rum tid til trods for de simple midler, der har været til at drive dem både organisatorisk og økonomisk. I nogle tilfælde er tovholderopgaven skrevet ind i projektbeskrivelsen i forbindelse med et løntilskud fra Udlodningsmidler til friluftsliv, og i andre tilfælde er det noget man har meldt sig til, fordi man brænder for et bestemt område, og det giver mening i forhold til sin arbejdsplads.

Tovholdere anbefaler følgende

- Definér tovholderopgaven for dig selv og for dit netværk. Skab klarhed over, hvad du forpligter dig til som tovholder, og hvad netværket kan forvente af dig. Vær ærlig omkring den tilgængelige tid og ressourcer både over for dig selv og netværket, og foretag herudfra en klar forventningsafstemning.
- Opstil nogle rammer for dig selv, lav en plan for hvor meget tid du bruger på netværket, og hvornår den tid ligger.
- Lyt til dine netværksmedlemmer. Forhør dig om, hvad de efterspørger, for eksempel på årsmødet.
 - Sæt dig ind i din målgruppes behov, for eksempel gennem fokusgruppeinterview med netværksmedlemmerne.

- Uddeleger arbejdsopgaverne. At være tovholder er ikke ensbetydende med, at man er forpligtet til at varetage alle opgaver i netværket og planlægge alle arrangementer. Jo bedre du er til at uddelegere værtsrollen for de enkelte netværksmøder, jo mere ejerskab får netværksdeltagerne til netværket, og jo mere bæredygtigt bliver det.
- Overvej om to eller flere tovholdere til et netværk kan være en god løsning for jer. Med den rigtige kemi og dialog mellem hinanden, kan to tovholdere lette arbejdsbyrden for den enkelte og blive en god sparringspartner i den løbende netværksudvikling. Det er væsentligt, at tovholderne får afklaret en tydelig arbejdsfordeling mellem sig for at undgå frustrationer. Fordel fx opgaver således at:
 - en tovholder har ansvar for det digitale, såsom at opdatere netværksaktiviteter på hjemmesiden, sende mails ud, opdatere sociale medier mv.
 - en anden tovholder er ansvarlig for at holde arrangementsafviklere ajour på, hvilke aftaler de har forpligtet sig til.
- Det kan være en god idé at inddrage andre relevante faggrupper end naturvejledere i netværket for at få andre erfaringer og synsvinkler i spil. Det kan også være en god måde at skabe nye tværgående kontakter.
- Husk de øvrige naturvejledernetværk i forhold til at skabe synergier mellem netværkene og i forhold til at hente tværfaglige ressourcer ind til netværket. Der er stor og bred faglighed at trække på i den samlede netværksportefølje.
- Undersøg, hvilke overordnede strategier hos naturvejlederordningens parter som dit netværk understøtter. Det kan være en fordel at have dette overblik, hvis netværket på et tidspunkt ønsker et nærmere strategisk samarbejde med nogle af disse parter.
- Overvej, hvordan den genererede viden i forbindelse med en netværksaktivitet kan forankres i netværket.
 - Videnblade, artikler, videoer på web og sociale medier, osv.
- Husk at anerkende hinanden for arbejdet. Det betyder meget at få den positive respons ikke mindst, hvis man arbejder alene til dagligt.

Værtsrollen

I mange netværk skifter lokaliteten for aktiviteterne fra gang til gang, og ofte er lokaliteten på skift placeret på medlemmernes arbejdspladser eller i deres arbejdsområder. Det kan være en god idé at definere, hvad det at have værtsrollen omfatter.

Det kan f.eks. være:

- Lægge hus til mødet.
- Udforme program, evt. i samarbejde med tovholderen eller andre fra netværket.
- Planlægge og afvikle dagen efter netværkets principper.
- Sørge for forplejning og godt værtskab.

Mobilisering af medlemmerne i netværket

Det er meget forskelligt, hvor mange ressourcer naturvejledere har tid og lyst til at lægge i netværkene. Det er også forskelligt, i hvor høj grad arbejdsgiver bifalder, at naturvejlederen inkorporerer netværksarbejde i sit daglige arbejde.

Nogle tovholdere oplever derfor en udfordring i at få arrangører af netværksaktiviteter til at overholde de aftaler og hensigtserklæringer, som de har budt ind med. Andre tovholdere oplever, at det kan være svært at få respons på mailen fra medlemmerne, når det kommer til at byde ind med noget. Ligeledes kan det endda være vanskeligt at få medlemmerne til at komme til et gennemarbejdet arrangement.

Tovholdere anbefaler følgende

- Send maillister med reminders ud før et møde.
- Forudbetalt deltagerbetaling eller et "no show –fee" til et arrangement bevirker, at deltagerne ikke falder fra op til arrangementet.
- Etabler en netværks-buddy ordning i dit netværk. Den fungerer ved, at alle i netværket har en buddy, som man er forpligtet til at kontakte og motivere til at deltage i et arrangement.
- Overvej om implementering af en coach / mentorfunktion for hinanden i netværket kan være givtig. Det understøtter kollegaskabet, det netværksopbyggende og vidensudvekslingen i netværket.
 - En coach-hotline i de regionale netværk kan bidrage med støtte til nye naturvejledere vedrørende såvel faglige udfordringer og i forbindelse med andre problemer på arbejdspladsen.
- Opfordre medlemmerne til at omtale netværksaktiviteterne som en naturligt integreret del af sine arbejdsopgaver. Naturvejlederen har ofte selv behov for at få synliggjort værdien af netværksaktiviteterne over for arbejdsgiver, samt at få skabt tid og ressourcer til at være aktiv i netværket i opgaveporteføljen.
- Giv så vidt muligt netværksmedlemmerne roller til netværksmødet. Det forpligter, at være den der har kaffen med.
- Forsøg at skabe en social forpligtelse gennem en "kick-start", fx en opkvalificeringsmøderække.
- Sørg for at gøre det tydeligt for netværksmedlemmerne, hvilken værdiskabelse det har for dem.
- En god forventningsafstemning kan bidrage som en psykologisk kontrakt i et netværk.
- Gode oplægsholdere tiltrækker mange.
- Det er for nogle netværk lykkedes at skabe stor sammenhængskraft og engagement i netværket ved, at der er overnatning inkluderet i de fleste arrangementer. Det kan give rum for mere uformelt samvær, hvor man lærer hinanden bedre at kende og skabe værdifulde bånd mellem netværksmedlemmerne.
- Sæt fokus på dem, der ikke kommer i de regionale netværk og undersøg hvorfor. Måske kan deres behov også rummes i netværket.

Nye netværksmedlemmer

Det kan være svært for nyetablerede eller nyuddannede naturvejledere at finde vej til netværkene. Der har været den opfattelse, at man kun bliver budt ind, hvis man selv beder om at blive inviteret. Velkomst og inddragelse samt mobilisering af nye medlemmer kan altså optimeres.

For at imødekomme en opfattelse af at netværkene er lukkede, er det vigtigt at netværkene og tovholder er opmærksom på at gribe dette an proaktivt.

Tovholdere anbefaler følgende

- Vær opmærksom på nye og opsøg dem. Inviter ind i varmen og vis paletten af muligheder i netværket frem.
- Opsøg de nye allerede på 1. modul i naturvejlederuddannelsen og inviter dem med i netværket.
- Gør nye ugle og foreningsmedlemmer opmærksom på, at det er i netværkene de finder kollegialt fællesskab.
- Præsenter dig selv som tovholder i en mail, hvor du skriver hvem du er, og tilføj gerne et foto af dig selv.
- Sørg for at få rekvireret kontaktoplysninger på nye foreningsmedlemmer og nyuddannede ugle, så du aktivt kan opsøge dem og invitere dem ind i dit netværk.
- Husk altid at arbejde med opdaterede maillister, få nye netværksmedlemmer med på din liste og få slettet dem der ikke er interesseret længere.
- Udarbejd en folder til dit netværk.
- Giv de nye en opfordring til at holde øje med hjemmesiden og orientere sig dér.
- Sørg for, at nye medlemmer bydes ordentligt velkommen på deres første netværksmøde, og at de øvrige medlemmer bliver præsenteret for dem.

[HER](#) kan du finde en skabelon til en folder for dit netværk, som du kan bruge til at invitere nye netværksmedlemmer.

Tid og ressourcer

Naturvejledere har ofte travlt og har sjældent store økonomiske ressourcer i deres budget til opkvalificerende eller udviklende aktiviteter. Det er ikke et ukendt fænomen, at naturvejledere vælger netværksaktiviteter fra med kort varsel, selvom datoen har været i kalenderen i flere år.

Tovholdere anbefaler følgende

- Hav et realistisk ambitionsniveau i forhold til, hvor ofte det kan forventes at netværksmedlemmerne kan møde op og deltage.
- Vær opmærksom på, at hvis deltagerprisen bliver for høj vil det udfordre muligheden for deltagelse for mange naturvejledere.
- Nogle gange kræver aktivitetsafvikling finansiering, og det kan være med baggrund i inddragelse af en oplægsholder eller anden ekstern kompetence. Det kan være nødvendigt for at bringe fagligheden op.
- Der har været erfaring med, at netværksmedlemmer har haft vanskeligere ved at skulle betale for enkeltstående netværksdage end et sammenhængende kursusforløb, hvor prisen er 3-4 gange højere. Det skyldes, at selvom prisen er højere, er det i nogle tilfælde lettere at "sælge" præmissen om et kursusforløb end en temadag til arbejdsgiver.
- Stor geografi giver lang transporttid og større transportudgifter. Især for de tematiske netværk kan det være en udfordring for medlemmerne at finde tid og økonomi til at rejse tværs over landet. Samtidig vil mange naturvejledere gerne rundt i landet for at se og blive inspireret af forskellige naturtyper og formidlingslokaliteter samt –faciliteter. For de tematiske netværk vil det derfor være hensigtsmæssigt, hvis man forsøger at placere aktiviteterne nogenlunde ligeligt fordelt rundt i landet.

- Det er vigtigt, at arbejdsgiverne kan se værdien i at naturvejlederen bruger tid på netværksaktiviteter. Jo mere konkrete output der kommer ud af netværksaktiviteterne, jo stærkere er ens argumenter. Det kan være i form af reel efteruddannelse eller konkrete produkter som undervisningsforløb o. lign.

Hvilke netværksaktiviteter og hvordan?

Planlægning af netværksaktiviteter

De fleste netværk arbejder med et årsmøde, der i nogle netværk er en form for netværkets generalforsamling med beslutningsdygtighed.

Det kan være en god idé at placere årsmødet på en fast mødedag i lavsæsonen for naturvejledere. Det kunne fx være den anden fredag i januar.

Mange netværk bruger årsmødet til at planlægge det / de kommende års aktiviteter. På den måde sikrer mødet, at netværket er brugerstyret og hele tiden relevant.

For en del netværk er det vigtigt at årsmødet desuden har et fagligt element inkluderet. Nogle netværk bruger også årsmødet som anledning til en kollegial social sammenkomst og kombinerer mødet med en julefrokost.

Tovholdere anbefaler følgende

- Især i de regionale netværk er det væsentligt, at finde netværksmedlemmernes fælles interesseområder. Eksempler fra tovholdere er blandt andet:
 - Svampekursus, fugleformidling, udeskole, projektledelse, planlægningsværktøjer, borgerinddragelse, klimasikring, miljøproblematikker.
- Overvej hvordan både erfarne og mindre erfarne medlemmer af netværket bliver tilpas stimuleret og udfordret under netværksaktiviteterne.
- Det er vigtigt, at der er plads til at netværke til arrangementerne. Samtidig skal der være et ordentligt, fagligt program, og dagsordenen skal ikke være for løs.
- Det er en god idé at indlægge tid i programmet til en rundvisning på den lokalitet, hvor man holder møde.
- Tænk ambitiøst og få nogle kvalificerede fagfolk ind til at formidle til netværket.
- Det kan være en fordel, hvis der er to ansvarshavende på en netværksaktivitet, så aktiviteten ikke falder på, at den ene pludselig har for travlt til at kunne gennemføre på egen hånd.
- Fastlæg et program for en længere periode af gangen. Nogle foreslår ét år, nogle foreslår tre år ud i fremtiden. Fastlæg datoerne for hele perioden fra start af. Lav evt. en bindende tilmelding for hele møderækken fra start af.
- Lav et årshjul, så det bliver synligt hvornår, hvem skal gøre hvad i løbet af året i forhold til netværksaktiviteter.
 - Vær opmærksom på sæsonerne i planlægningen. Sommerhalvåret er typisk højsæson for naturvejledere, hvorfor de i denne periode vil have mere svært ved at prioritere netværksaktiviteter end i vinterhalvåret.
- Der kan i nogle netværk blive tendens til for mange idéer, og for få der udleveres i praksis. Tænk realiseringsmulighederne med i planlægningen.
- Reservér dagen for årsmødet i god tid, så medlemmerne kan putte den i kalenderen.

- Forbered et skema til en handlingsplan for det enkelte arrangement og bed arrangørerne om at udarbejde en plan for deres arrangement allerede på årsmødet. Handleplanen kan fx indeholde overskrift, dato, kort beskrivelse, ansvarspersoner og ikke mindst en tidsplan for, hvornår invitationer, pris tilmelding mv. falder. En handleplan udarbejdet på årsmødet gør det lettere for både arrangør og tovholder at følge op på arrangementet og mindsker risikoen for, at arrangementet falder til jorden.

Du kan finde en skabelon til en netværkshandlingsplan [HER](#)

Et eksempel på en drejebog for et klassisk netværksarrangement kan du finde [HER](#)

Forskellige metoder og typer af netværksaktiviteter

Hvilke metodiske greb et netværk gør brug af i netværksaktiviteterne er selvfølgelig afhængigt af, hvilket netværk der er tale om samt aktivitetens formål og natur. Det kan være sjovt i et netværk at veksle metodetilgangen, så netværket fremstår mere spændende for medlemmerne, og det er ikke forbudt at finde på noget nyt. Vigtigst af alt er det dog, at metoden passer til og understøtter aktivitetens formål.

Forslag til typer af netværksaktiviteter

- "Rejseholdstanken", hvor værten for arrangementet får hjælp af netværket til udvikle formidlingen på lokaliteten.
- "Problemknuseren", hvor man tager et aktuelt problemstilling med til netværksmødet og får sparring til en løsning fra deltagerne.
- "Test idéen". Årligt tilbagevendende seance, hvor alle i det regionale netværk har fri mulighed for at komme med en idé, som man prompte får feedback på af netværket.
- Netværksmøder, hvor andre faggrupper, kommunale samarbejdspartnere eller lign. inviteres, med henblik på at styrke samarbejdet med de pågældende.
- Virkelighedsnær videndeling gennem live-formidling til et offentligt arrangement, hvor en del af arrangementet består i at overvære en naturvejleder formidle et givent emne til en specifik målgruppe.
- Workshops med hands-on indhold.
- Foredrag ved ekstern fagperson.
- Flerdages studieture.
Tematisk kursusdag med overnatning.

Hvordan kommunikeres i naturvejledernetværk?

Kommunikation internt i og mellem netværkene

Der er en opfattelse af, at mange netværk lever deres eget stille liv, og "ikke kommer ud over rampen" med deres viden, aktiviteter og resultater.

Kommunikationsniveauet internt i de enkelte netværk er ganske divergerende. I nogle netværk sendes der mails ud i det tilfælde, at netværksmedlemmer henvender sig med noget aktuelt, som de gerne vil have meldt ud i netværket. I andre netværk er der grafisk opsatte nyhedsbreve udsendt med faste intervaller, om alt, hvad der rør sig inden for det faglige emne eller geografiske område, netværket er centreret

omkring. Flere af netværkene har deres egne facebookgrupper. I nogle netværk er der systemer for videndeling, og i andre er der ikke.

Der er generelt en forståelse af, at øget kommunikation internt i netværkene og mellem netværkene vil bidrage til bredere synlighed for naturvejledere, bedre samspil og udveksling af viden.

Naturvejlederforeningens hjemmeside omfatter mange gode funktioner til at afhjælpe en tung kommunikationsgang, dog med den forudsætning at netværkene og deres tovholdere – eller udnævnte webansvarlige - gør brug af dem og skaber en dynamisk og aktiv hjemmeside.

Tovholdere anbefaler følgende

- Gør det til et mål for især de regionale netværk, at alle kender hinanden så godt, at de tør ringe til hinanden og få hjælp.
- Brug funktionerne på foreningens hjemmeside.
- Alle netværk har deres egen side på foreningens hjemmeside. Udarbejd en netværkspræsentation til netværkets side på foreningens hjemmeside, så nye potentielle netværksmedlemmer kan få information om, hvad netværket kan tilbyde.
- Udarbejd en beskrivelse af netværksaktiviteterne, som fremgår på netværkets webside.
- Læg netværkets aktiviteter i kalenderoversigten på foreningens hjemmeside, så alle foreningsmedlemmer kan se dem.
- Nyhedsbreve kan være en god måde at give løbende input til sine netværksmedlemmer og samtidig gøre opmærksom på, at der er liv i netværket.
- Brug foreningens facebookside til at promovere dit netværk.
- De regionale netværk kan være med til at formidle de tematiske netværk ud til medlemmerne.
- Har man i netværket et særligt interessant arrangement, evt. med eksterne oplægsholdere, kan man promovere sit netværk ved at invitere ikke-medlemmer med til arrangementet.

[HER](#) finder du en guide til, hvordan du kommer godt i gang med brugen af naturvejlederforeningens hjemmeside. Du kan kontakte foreningens webmaster for yderligere spørgsmål.

[HER](#) finder du et dokument der via en tidslinje beskriver, hvilke promoveringstiltag man kan gøre, når man skal lave et netværksarrangement.

Kommunikation eksternt

For nogle netværk kan det være væsentligt at fremstå mere synligt for det omgivende samfund. Det kan for eksempel være en naturlig følge af, at et tematisk netværk inkluderer andre faggrupper end naturvejledere. Det kan også være, at det giver god mening for et tematisk netværk at have kontakt til organisationer, der arbejder med samme emne som netværket, eller det kan være et regionalt netværk, som ønsker at være synlig i sit geografiske område med henblik på bedre at støtte de etablerede naturvejledere, der arbejder i området.

Samtidig giver det afkast i form af synlighed for naturvejlederforeningen og generelt for alle naturvejledere. Naturvejlederne får positioneret sig som eksperter på forskellige felter, og det kan være gavnligt at omsætte de enkeltstående erfaringer fra hver naturvejleder til egentlig viden på feltet. Jo mere naturvejlederne får positioneret sig på et felt, jo mere omtale vil det generere på længere sigt.

Tovholdere anbefaler følgende

- Især for de tematiske netværk er det væsentligt at skabe et godt netværk inden for netværkets fagområde. Også med andre end naturvejledere.
- Styrk netværkets synlighed gennem co-branding med andre virksomheder, organisationer og foreninger.
- Udarbejd en synlighedsplan for dit netværk.

Links til nyttige dokumenter

[Eksempel på formulering af principper for et naturvejledernetværk](#)

[Skabelon til en netværksfolder](#)

[Skabelon til en netværkshandlingsplan](#)

[Drejebog for et klassisk netværksarrangement](#)

[Guide til opdatering af netværkets underside på \[www.natur-vejleder.dk\]\(http://www.natur-vejleder.dk\)](#)

[Tidslinje for promoveringsarbejde i netværket](#)

God fornøjelse med netværksarbejdet!